

**STRATEGIA ROZWOJU
INSTYTUTU FIZYKI – CENTRUM
NAUKOWO-DYDAKTYCZNEGO
POLITECHNIKI ŚLĄSKIEJ
NA LATA 2012 – 2020**

Gliwice, styczeń 2013

Strategia rozwoju
Instytutu Fizyki – Centrum Naukowo-Dydaktycznego Politechniki Śląskiej
na lata 2012 – 2020

przyjęta przez Radę Centrum na posiedzeniu w dniu 30 stycznia 2013 roku.

Wprowadzenie

Instytut Fizyki – Centrum Naukowo-Dydaktyczne jest ważnym ośrodkiem naukowym, prowadzącym badania w zakresie zastosowań fizyki i kontynuującym tradycje Katedry Fizyki A i Katedry Fizyki B istniejących od utworzenia Politechniki Śląskiej przy Wydziale Elektrycznym i Wydziale Mechanicznym. W 1969 roku, w związku z tworzeniem Wydziału Matematyczno-Fizycznego, z połączenia obu katedr powstała Katedra Fizyki Technicznej, która w 1971 roku została przekształcona w Instytut Fizyki. Do roku 2010 Instytut pozostawał jednostką wewnętrzną Wydziału Matematyczno-Fizycznego, prowadząc, jako pierwszy w Polsce, kierunek fizyki technicznej. Od 1 września 2010 Instytut został jednostką samodzielną, początkowo pozawydziałową, a od 1 marca 2012 jednostką podstawową Uczelni, której zadaniem jest prowadzenie badań naukowych oraz kształcenie słuchaczy kierunków inżynierskich Politechniki Śląskiej w zakresie fizyki.

Strategia Instytutu Fizyki – Centrum Naukowo-Dydaktycznego Politechniki Śląskiej na lata 2012-2020 została opracowana na podstawie Strategii Rozwoju Politechniki Śląskiej na lata 2012-2020 przyjętej uchwałą Senatu Politechniki Śląskiej z dnia 16 lipca 2012 roku oraz zgodnie z Zarządzeniem Nr 23/11/12 Rektora Politechniki Śląskiej z dnia 15 grudnia 2011 roku w sprawie wprowadzenia na Politechnice Śląskiej Systemu Zarządzania Strategicznego.

Strategię Instytutu tworzą: wizja, misja, cele strategiczne ogólne i szczegółowe w czterech perspektywach: finansowej, klienta, procesów wewnętrznych oraz uczenia się i rozwoju.

W procesie diagnostycznym, ujętym w formie analizy strategicznej SWOT, poprzedzającym stworzenie Strategii Wydziału, wzięto pod uwagę wnioski wyływające z realizacji poprzednich programów działania Instytutu i Uczelni realizowanych od 1995 roku, w tym szczególnie ostatnie dokumenty strategiczne: „Politechnika Śląska – innowacyjne centrum kształcenia i nauki w Europejskim Obszarze Szkolnictwa Wyższego. Program działania na lata 2009-2012” oraz „Elementy strategii rozwoju Wydziału Matematyczno-Fizycznego na lata 2009-2012”.

1. Analiza strategiczna

1.1. Kształcenie

Mocne strony	Słabe strony
<ol style="list-style-type: none"> 1. Posiadanie laboratoriów studenckich oraz zaplecza demonstracyjnego 2. Wykorzystywanie nowoczesnych środków wspomagających nauczanie 3. Dobre przygotowanie kadry dydaktycznej 4. Wdrożenie SZJK	<ol style="list-style-type: none"> 1. Część wyposażenia laboratoriów i zaplecza nie jest przystosowana do nowoczesnych metod kształcenia 2. Część treści kształcenia jest niedostosowana do najnowszych osiągnięć nauki
Szanse	Zagrożenia
<ol style="list-style-type: none"> 1. Możliwość prowadzenia kształcenia w j. angielskim 2. Możliwość oferowania zajęć laboratoryjnych specjalistycznych 3. Możliwość oferowania zajęć z przedmiotów pokrewnych	<ol style="list-style-type: none"> 1. Słabe przygotowanie kandydatów na studia, zwłaszcza z fizyki 2. Możliwość redukcji zajęć z fizyki w programach kierunków przy malejącej liczbie studentów 3. Malejące nakłady na działalność dydaktyczną 4. Niski poziom zadowolenia pracowników z wynagrodzeń

1.2. Działalność naukowo-badawcza

Mocne strony	Słabe strony
<ol style="list-style-type: none"> 1. Duża aktywność i skuteczność w pozyskiwaniu grantów na badania 2. Dobre stosunki z partnerami krajowymi i zagranicznymi w zakresie współpracy naukowej i badań 3. Umiejętność współpracy w interdyscyplinarnych zespołach badawczych 4. Duża aktywność i jakość publikacyjna 5. Wydawanie liczącego się czasopisma naukowego	<ol style="list-style-type: none"> 1. Mała liczba kadry samodzielnej w zakresie fizyki 2. Rozproszenie kadry pracowników samodzielnych 3. Brak akredytacji laboratoriów 4. Braki w wyposażeniu laboratoriów naukowych w nowoczesną aparaturę badawczą 5. Brak praw do nadawania stopnia doktora 6. Utrudniony rozwój naukowy po uzyskaniu habilitacji związany z małą liczbą doktorantów 7. Brak jednoznacznej polityki związanej z uzyskiwaniem stopni i tytułu naukowego 8. Brak środków na finansowanie badań wstępnych
Szanse	Zagrożenia
<ol style="list-style-type: none"> 1. Przeprowadzka do nowego budynku 2. Możliwość komercjalizacji pewnych badań naukowych (badania izotopowe, radiometryczne, spektroskopowe, właściwości cieplnych, alternatywne źródła energii) 3. Zapotrzebowanie na inżynierów ze strony przemysłu 4. Nawiązanie bliskiej współpracy naukowej i w zakresie promowania kadry z silnym naukowo wydziałem Uczelni	<ol style="list-style-type: none"> 1. Duże koszty utrzymania nowego budynku 2. Małe nakłady na działalność naukową 3. Brak własnych doktorantów 4. Niski poziom zadowolenia pracowników z wynagrodzeń 5. Pojawienie się konkurencji prowadzącej podobne badania i oferującej podobne usługi

1. Analiza strategiczna

1.3. Zarządzanie

Mocne strony	Słabe strony
1. Wprowadzony System kontroli zarządczej 2. Wprowadzany System zarządzania strategicznego	1. Trudności w adaptacji do nowych regulacji prawnych 2. Mała liczba kadry administracyjnej do obsługi rosnącej aktywności badawczej i wydawniczej
Szanse	Zagrożenia
1. Wdrażanie w Uczelni komputerowego systemu wspomagania zarządzania 2. Wdrażanie w Uczelni komputerowego systemu wspomagania działalności naukowej	1. Niski poziom zadowolenia pracowników administracyjnych z wynagrodzeń

1.4. Konkluzja

Na podstawie analizy strategicznej Instytutu, wykonanej metodą SWOT, przyjmujemy przedstawioną poniżej strategię rozwoju jako optymalnie wykorzystującą silne strony Instytutu i sprzyjające okoliczności zewnętrzne oraz eliminującą słabe strony i ograniczającą zagrożenia ze strony otoczenia Instytutu.

2. Misja i wizja Instytutu Fizyki

Misja Instytutu Fizyki

Misją Instytutu Fizyki – Centrum Naukowo-Dydaktycznego jest kształcenie kadr inżynierskich w zakresie fizyki – podstawy współczesnej techniki i technologii oraz prowadzenie badań naukowych w zakresie nauk podstawowych i stosowanych.

Wizja rozwoju Instytutu Fizyki

Instytut Fizyki po 2020 roku będzie jednostką naukową 1. kategorii, prowadzącą badania naukowe we współpracy z partnerami krajowymi i zagranicznymi na najwyższym poziomie.

Główne cele strategiczne

Naszym głównym celem w perspektywie do roku 2020 jest rozwój naukowy Instytutu przez wzrost potencjału badawczego i kadrowego wszystkich Zakładów do poziomu spełnienia wymagań jak dla wydziału fizyki.

3. Cele strategiczne ogólne

1. W obszarze kształcenia należy dążyć do utrwalenia wysokiej jakości kształcenia pod względem merytorycznym i organizacyjnym oraz zwiększenia atrakcyjności oferty edukacyjnej w języku polskim i angielskim.

2. W obszarze badań naukowych należy dążyć do:
  - a. uzyskania wysokiej kategorii naukowej jednostki i zwiększonego finansowania działalności statutowej,
  - b. wzrostu liczebnej kadry pracowników samodzielnych, zwłaszcza w zakresie fizyki, do poziomu umożliwiającego uzyskanie praw akademickich,
  - c. utrzymanie wysokiego poziomu finansowania badań przez granty krajowe oraz zwiększenie udziału w europejskich programach badawczych.

3. W obszarze zarządzania Instytutem należy dążyć do usprawnienia
  - a. obsługi procesu dydaktycznego,
  - b. obsługi projektów badawczych,oraz do wdrażania systemu zarządzania jakością.

4. W obszarze ochrony zasobów należy dążyć w sposób racjonalny i celowy do ich powiększenia i wykorzystania do osiągnięcia celów szczegółowych.

4. Cele strategiczne szczegółowe

Perspektywa finansowa

1. Racjonalizacja kosztów i zwiększenie przychodów z działalności naukowo-badawczej.
2. Racjonalizacja kosztów działalności dydaktycznej.
3. Utrzymanie liczby grantów krajowych na finansowanie projektów badań naukowych oraz zwiększenie udziału projektów finansowanych z grantów międzynarodowych.

Perspektywa klienta

1. Utrzymanie poziomu liczby zajęć z fizyki na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych w języku polskim.
2. Wzrost liczby zajęć oferowanych na studiach stacjonarnych w języku angielskim.
3. Rozwój współpracy z przedsiębiorstwami i jednostkami naukowymi w zakresie realizacji i finansowania badań naukowych.
4. Komercjalizacja wyników badań naukowych.

Perspektywa procesów wewnętrznych

1. Poszerzenie i doskonalenie oferty edukacyjnej w zakresie fizyki i przedmiotów pokrewnych.
2. Doskonalenie systemu jakości kształcenia zgodnie ze standardami krajowymi i międzynarodowymi.
3. Doskonalenie procesów związanych z rozwojem i aktywnością kadry naukowej.
4. Poprawa współpracy z Wydziałami w zakresie nauczania fizyki.
5. Pozyskiwanie środków zewnętrznych na inwestycje w infrastrukturę badawczą i dydaktyczną.

Perspektywa uczenia się i rozwoju

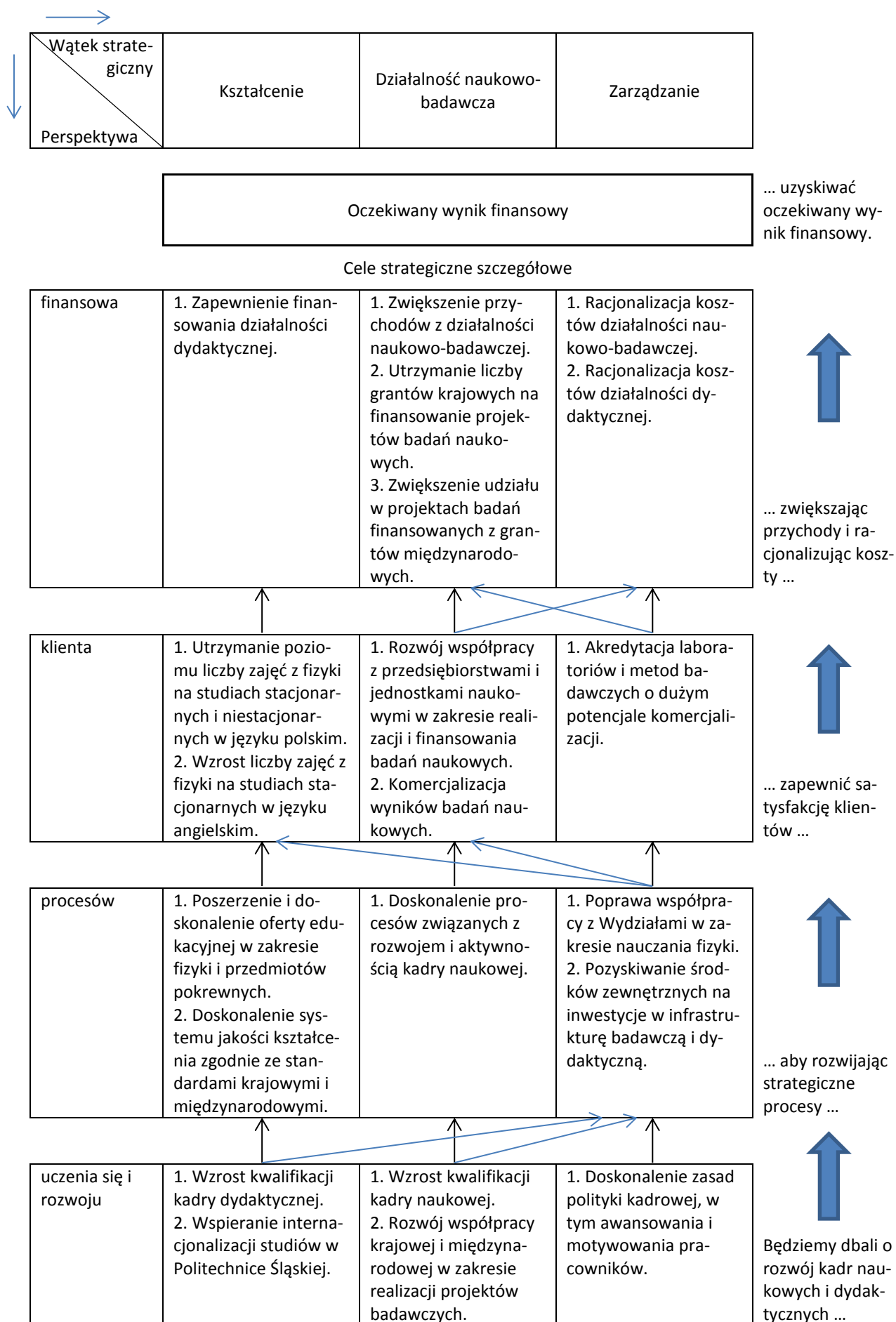
1. Wzrost kwalifikacji kadry naukowo-dydaktycznej.
2. Wspieranie internacjonalizacji studiów w Politechnice Śląskiej.
3. Rozwój współpracy krajowej i międzynarodowej w zakresie realizacji projektów badawczych.
4. Doskonalenie zasad polityki kadrowej, w tym awansowania i motywowania pracowników.
5. Akredytacja laboratoriów i metod badawczych o dużym potencjale komercjalizacji.

5. Cele strategiczne w ramach poszczególnych wątków

Wątek strategiczny / Perspektywa	Kształcenie	Działalność naukowo-badawcza	Zarządzanie
finansowa	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapewnienie finansowania działalności dydaktycznej. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zwiększenie przychodów z działalności naukowo-badawczej. 2. Utrzymanie liczby grantów krajowych na finansowanie projektów badań naukowych. 3. Zwiększenie udziału w projektach badań finansowanych z grantów międzynarodowych. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Racjonalizacja kosztów działalności naukowo-badawczej. 2. Racjonalizacja kosztów działalności dydaktycznej.
klienta	<ol style="list-style-type: none"> 1. Utrzymanie poziomu liczby zajęć z fizyki na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych w języku polskim. 2. Wzrost liczby zajęć z fizyki na studiach stacjonarnych w języku angielskim. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozwój współpracy z przedsiębiorstwami i jednostkami naukowymi w zakresie realizacji i finansowania badań naukowych. 2. Komerccjalizacja wyników badań naukowych. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Akredytacja laboratoriów i metod badawczych o dużym potencjale komercjalizacji.
procesów	<ol style="list-style-type: none"> 1. Poszerzenie i doskonalenie oferty edukacyjnej w zakresie fizyki i przedmiotów pokrewnych. 2. Doskonalenie systemu jakości kształcenia zgodnie ze standardami krajowymi i międzynarodowymi. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Doskonalenie procesów związanych z rozwojem i aktywnością kadry naukowej. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Poprawa współpracy z Wydziałami w zakresie nauczania fizyki. 2. Pozyskiwanie środków zewnętrznych na inwestycje w infrastrukturę badawczą i dydaktyczną.
uczenia się i rozwoju	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wzrost kwalifikacji kadry dydaktycznej. 2. Wspieranie internacjonalizacji studiów w Politechnice Śląskiej. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wzrost kwalifikacji kadry naukowej. 2. Rozwój współpracy krajowej i międzynarodowej w zakresie realizacji projektów badawczych. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Doskonalenie zasad polityki kadrowej, w tym awansowania i motywowania pracowników.

6. Mapa strategii

7. Podsumowanie

Strategia rozwoju Instytutu Fizyki – Centrum Naukowo-Dydaktycznego Politechniki Śląskiej na lata 2012-2020 jest zgodna ze Strategią Rozwoju Politechniki Śląskiej na lata 2012-2020. Przyjęte cele zostały określone na poziomie pełnej realności wykonawczej oraz przy założeniu, że głównym celem jest rozwój naukowy Instytutu przez wzrost potencjału badawczego i kadrowego wszystkich Zakładów do poziomu spełnienia wymagań jak dla wydziału fizyki.

Realizacja przedstawionych w Strategii celów strategicznych ogólnych i szczegółowych możliwa będzie poprzez określenie przez Dyrektora Instytutu zadań do realizacji na każdy rok kadencji wraz z miernikami realizacji poszczególnych celów oraz terminem zakończenia zadań, zgodnie z Zarządzeniem Nr 23/11/12 Rektora Politechniki Śląskiej z dnia 15 grudnia 2011 roku w sprawie wprowadzenia na Politechnice Śląskiej Systemu Zarządzania Strategicznego. Część zadań operacyjnych realizowana będzie w formie projektów realizowanych sukcesywnie aż do osiągnięcia założonych celów. W odniesieniu do rocznego planu zadań prowadzone będzie zarządzanie ryzykiem operacyjnym zgodnie z Zarządzeniem Nr 2/11/12 Rektora Politechniki Śląskiej z dnia 7 października 2011 roku umożliwiające identyfikację, ocenę i kontrolę czynników ryzyka dla poszczególnych zadań oraz podejmowanie właściwych działań zaradczych.

8. Zadania do realizacji na rok 2013

W perspektywie finansowej

1. Analiza kosztów działalności naukowo-badawczej Zakładu Zastosowań Radioizotopów. (koordynator: Kierownik Zakładu)

W perspektywie klienta

1. Opracowanie oferty zajęć w języku angielskim. (koordynator: Z-ca Dyrektora ds. Dydaktyki)

W perspektywie procesów wewnętrznych

1. Utworzenie laboratoriów o wyraźnym potencjale komercjalizacji wyników badań. (koordynator: Dyrektor)

W perspektywie uczenia się i rozwoju

1. Opracowanie zasad polityki kadrowej, w tym awansowania i motywowania pracowników. (koordynator: Dyrektor)
2. Przygotowanie akredytacji laboratorium metod izotopowych. (koordynator: Kierownik Zakładu Zastosowań Radioizotopów)
3. Przygotowanie akredytacji laboratorium pomiarów cieplnych właściwości materiałów. (koordynator: Kierownik Zakładu Fizyki Stosowanej)